

Hernieuwbare energie is een kans, geen kost

01 oktober 2019

De energietransitie is een maatschappelijke en ecologische topprioriteit. Tegelijk is het een uitgelezen kans voor meer jobs en economische groei. Het zal echter enige creativiteit vergen om binnen de klijlijnen van het regeerakkoord concrete stappen vooruit te zetten in de energietransitie in Vlaanderen.

ODE Vlaanderen is tevreden dat de nieuwe Vlaamse regering wil blijven inzetten op Vlaamse energietechnologie en -kennis om die te verzilveren via export. Dat is niet alleen een economische opportuniteit, het laat onze regio ook een rol spelen in klimaatinspanningen buiten onze grenzen.

Tegelijk zien wij redenen voor alarm.

Bram Claeyns van ODE reageert: "De nieuwe Vlaamse regering heeft zich vooral gebogen over manieren om de kosten van groene energie te verlagen. Dat is op zich lovenswaardig. De tijd was echter blijkbaar te kort om ook de baten te zien en concrete positieve maatregelen uit te werken. Dat is een gemiste kans."

ODE kijkt uit naar constructieve samenwerking met de nieuwe energieminister om de Vlaamse plannen voor 2030 op het niveau te brengen dat Europa vraagt. Een stabiel investeringsklimaat, faciliterend ruimtelijk beleid voor windenergie en voor groene warmte een lastenverschuiving richting fossiele verwarmingsbronnen zijn daarbij cruciaal.

Doelstellingen zijn de wegwijzers voor het energiebeleid en voor investeerders in energieprojecten. De Vlaamse regering laat echter na om het ambitieniveau in lijn te brengen met de 25% hernieuwbare energie die de Europese Commissie vraagt in 2030. De doelstelling voor wind is weliswaar gecorrigeerd, maar de ambities voor groene warmte blijven zeer laag.

Investeringsgebieden gebeuren niet in een vacuüm en zeker niet op basis van doelstellingen alleen. Investeerders hebben een goed en voorspelbaar investeringskader nodig. De kosten van hernieuwbare energiebronnen als zon en wind dalen en de CO₂-kost op de Europese markt stijgt. Het moment waarop we geen subsidie meer nodig hebben komt binnen bereik. Dat is zeer goed nieuws. Het is belangrijk nu stabiliteit te behouden en steun volgens het voorziene pad te laten aflopen. De Vlaamse regering sleutelt echter toch links en rechts opnieuw aan het systeem. Omdat dit onzekerheid introduceert riskeren de kosten daarmee net te verhogen. Risico's kosten immers geld.

De afgelopen jaren kwamen veel innovatieve producten op de markt om groene warmte zeer efficiënt te produceren. Deze innovaties krijgen vandaag volop de mogelijkheid zich te ontplooiën in Europa maar maken geen kans in Vlaanderen. Het is primordiaal om de lasten in de energiefactuur op een billijke manier te herverdelen over elektriciteit en fossiele bronnen.

Bram Claeyns van ODE: "We zijn blij dat de regering besliste om vanaf 2021 geen nieuwe stookolieketels meer toe te laten. Maar de belangrijkste maatregel blijft op de plank liggen. Zonder dat gezinnen op het einde van de rit meer betalen kunnen de lasten van elektriciteit verschuiven naar aardgas of stookolie. Sociaal haalbaar, en toch een duidelijke impuls aan groene warmtebronnen als warmtepompen, zonneboilers, warmtenetten of biowarmte." We raden overigens aan om de consument goed te begeleiden bij de keuze van het beste alternatief voor stookolie, om te vermijden dat aardgasverwarming de automatische keuze blijft.